Dastlabki ma'lumotlar

2020- yil yanvar-iyul oylarida Sirdaryo viloyatida xizmatlar sohasining rivojlanishi

Bugungi kunda mamlakatning iqtisodiy holatini baholashda xizmatlar sohasining ko‘lami, tarkibi va rivojlanish darajasi alohida o‘rin tutadi.

Xizmatlar sohasining kengayishi va rivojlanishi, milliy daromadlarning oshishini ta’minlovchi hamda aholi uchun munosib turmush darajasini ta’minlashning hal qiluvchi omilidir. Xizmatlarning yuqori sifati va xilma-xilligi, xodimlarning mehnat samaradorligini oshiradi, iste’mol xarajatlarini kamaytiradi, vaqtni tejalishiga olib keladi hamda bo‘sh vaqt samaradorligini oshiradi.

Dastlabki ma'lumotlar

Xizmatlar sohasi—bu korxonalar, tashkilotlar, shuningdek, jismoniy shaxslar tomonidan koʻrsatiladigan turli xil turdagi xizmatlar, ishlab chiqarishni oʻz ichiga olgan umumlashtirilgan toifadir. Ushbu sohani koʻpincha rivojlangan zamonaviy infra tuzilma tufayli sanoatdan keyingi iqtisodiy tuzilma tarzida koʻriladi.

Xizmatlar sohasi ishlab chiqarish unumdorligi va samaradorligini oshirishga yordam beradigan turli xil faoliyat turlarini oʻz ichiga oladi.

Mazkur soha xalqaro korporatsiyalar, banklar, aviakompaniyalar, kompyuter markazlari, telekommunikatsiyalar, sugʻurta, yuridik va konsalting firmalari, davlat va nodavlat tashkilotlari, shuningdek, notijorat tashkilotlarini qamrab oladi.

2020- yil 1-avgust holatiga koʻra, xizmatlar sohasida faoliyat koʻrsatayotgan korxona va tashkilotlar toʻgʻrisida maʼlumot

(fermer va dehqon xoʻjaliklaridan tashqari)

Xizmatlar sohasida faoliyat koʻrsatayotgan korxona va tashkilotlar soni	9207 birlik
Ularning umumiy sonidagi ulushi	63,3 %
Oʻtgan yilning shu davriga nisbatan oʻsish sur'atlari	137,0 %

2020- yil 1- avgust holatiga koʻra, xizmatlar sohasida faoliyat koʻrsatayotgan korxona va tashkilotlarning soni 9,2 mingtaga yetdi yoki ularning umumiy sonini 63,3 % ini tashkil etdi. 2019-yilning shu davriga nisbatan ularning oʻsishi 37,0 % ga oshdi.

Ishlab chiqarilgan xizmatlarning asosiy koʻrsatkichlari

Dastlabki ma'lumotlarga koʻra, 2020- yil yanvar-iyul oylarida koʻrsatilgan bozor xizmatlari hajmi 1675,5 mlrd. soʻmga yetdi. Uning nominal hajmi 189,2 mlrd. soʻmga oshdi. Oʻtgan yilning shu davriga nisbatan oʻsish sur'ati 102,6 % ni tashkil etdi.

Xizmatlar–iste'molchilar (yuridik va jismoniy shaxslar) holatini oʻzgartiruvchi yoki tovarlar, xizmatlar va moliyaviy aktivlar bilan ayirboshlashiga koʻmaklashadigan ishlab chiqarish faoliyatining natijasi hisoblanadi.

Ta'kidlash joizki, jismoniy va yuridik shaxslarning xizmatlarga boʻlgan ehtiyojlarini qondirish uchun, xizmatlar sohasini hududlarda muvaffaqiyatli faoliyat koʻrsatishini ta'minlamasdan turib, viloyat iqtisodiyotining yirik tarmogʻi sifatida xizmatlar sohasini jadal rivojlantirib boʻlmaydi.

Xizmatlarning umumiy hajmida Guliston shahrining ulushi eng ahamiyatli boʻlib, 58,5 % ni tashkil etadi. Bu aholining real daromadlari boshqa tumanlardan koʻra yuqoriroq ekanligi bilan izohlanadi.

Dastlabki ma'lumotlar

Tuman va shaharlar kesimida ko'rsatilgan bozor xizmatlari tarkibi, %

(2020-yil yanvar-iyul oylarida)

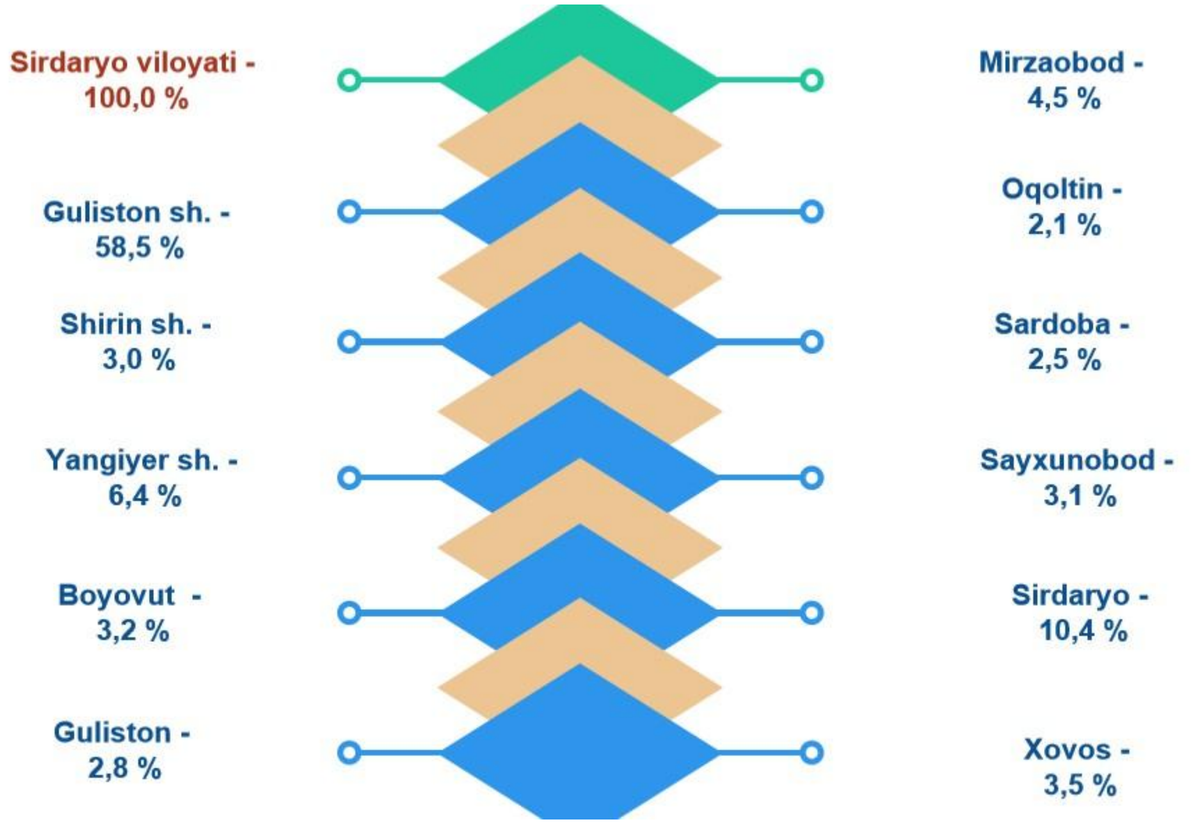

Eng katta ulush Guliston (58,5 %), Yangiyer (6,4 %) shaharlari, Sirdaryo (10,4 %) va Mirzaobod (4,5 %) tumanlarida qayd etildi.

Xizmatlar sohasining nisbatan past ko'rsatkichlari Shirin (3,0 %) shahri, Oqoltin (2,1 %), Sardoba (2,5 %), Guliston (2,8 %) tumanlarida kuzatildi.

Ma'lumot uchun: *2019-yil yanvar-iyul oylarida ko'rsatilgan bozor xizmatlari umumiy hajmida Guliston shahrining ulushi 51,3 % ni tashkil etgan.*

Oqoltin tumanining ulushi esa eng past – 2,3 % ni ko'rsatgan.

Dastlabki ma'lumotlar

Tuman va shaharlar kesimida ko'rsatilgan bozor xizmatlarining o'sish sur'atlari, o'tgan yilga nisbatan, % da
(2020-yil yanvar-iyul oylarida)

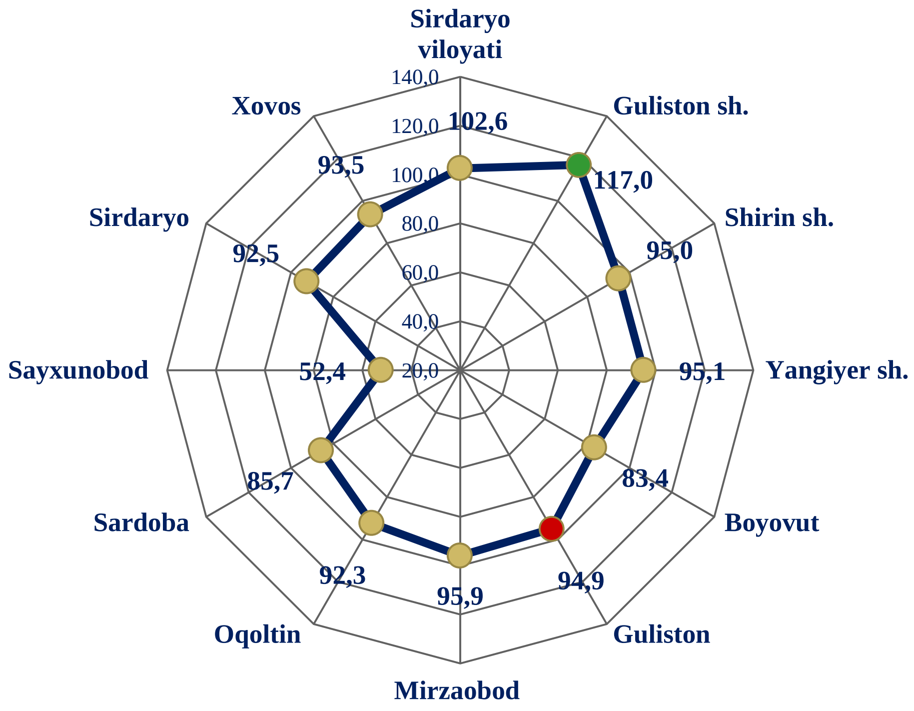

Ushbu davrda yuqori o'sish sur'atlari Guliston (117,0 %), Yangier (95,1 %) shaharlari, Mirzaobod (95,9 %) va Guliston (94,9 %) tumanlarida qayd etildi.

Nisbatan past o'sish sur'atlari Sayxunobod (52,4 %), Boyovut (83,4 %), Oqoltin (92,3 %) va Sardoba (85,7 %) tumanlarida kuzatildi.

Zamonaviy O'zbekistonning ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanish istiqbollari, milliy va mahalliy manfaatlarini hisobga olgan holda, viloyatning har bir

iqtisodiy tumani va shaharlarining barcha resurslaridan oqilona foydalanishga bog‘liqdir.

Ko‘rilayotgan davrda resurslardan samarali foydalanish natijasida hududlar bo‘yicha Guliston shahri ko‘rsatilgan bozor xizmatlarining umumiy hajmini o‘sishiga ta’sir ko‘rsatdi. O‘tgan yilning shu davriga nisbatan ushbu hududda ko‘rsatilgan bozor xizmatlari hajmi 217,9 mlrd. so‘mga oshdi va 981,1 mlrd. so‘mga yetdi.

Tuman va shaharlar bo‘yicha ko‘rsatilgan xizmatlarning asosiy ko‘rsatkichlari

(2020-yil yanvar-iyul oylarida)

	Hajmi, mlrd. so‘m	O‘tgan yilga nisbatan o‘sish sur’ati, % da	Aholi jon boshiga ko‘rsatilgan bozor xizmatlari hajmi, ming so‘m
Sirdaryo viloyati	**1675,5**	**102,6**	**1971,9**
shaharlar:			
Guliston sh.	981,1	117,0	10780,8
Shirin sh.	50,1	95,0	2663,3
Yangiyer sh.	106,7	95,1	2453,4
tumanlar:			
Boyovut	53,9	83,4	415,1
Guliston	47,4	94,9	651,1
Mirzaobod	75,1	95,9	1019,1
Oqoltin	34,9	92,3	668,7
Sardoba	41,4	85,7	626,5
Sayxunobod	51,9	52,4	670,9
Sirdaryo	173,8	92,5	1351,8
Xovos	59,2	93,5	618,3

Shu bilan birga, nisbatan yuqori koʻrsatkichlar Sirdaryo (173,8 mlrd. soʻm), Mirzaobod (75,1 mlrd. soʻm), Xovos (59,2 mlrd. soʻm) tumanlari va Yangiyer (106,7 mlrd. soʻm) shahrida qayd etildi.

Ma'lumki, xizmatlar sohasining rivojlanish darajasi aholining hududiy va ijtimoiy harakatchanligini, yangi xoʻjalik hududlarini oʻzlashtirish, ishlab chiqarish samaradorligini va moddiy mahsulotlar iste'molini oshirishni ta'minlaydi.

Innovatsion texnologiyalarni joriy etish va an'anaviy xizmatlarni rivojlantirish bo'yicha aniq maqsadli kompleks chora-tadbirlarni amalga oshirish, ishlab chiqarilgan bozor xizmatlari hajmini oshishiga olib keladi.

Koʻrsatilgan bozor xizmatlari jami hajmining oʻsishidagi asosiy omil moliyaviy xizmatlar 523,2 mlrd. soʻmni (koʻrsatilgan xizmatlar jami hajmiga nisbatan ulushi 31,2 %), savdo xizmatlari 436,0 mlrd. soʻmni (jami hajmiga nisbatan ulushi 26,0 %), transport xizmatlari 266,5 mlrd. soʻmni (jami hajmiga nisbatan ulushi 15,9 %), aloqa va axborotlashtirish xizmatlari 100,9 mlrd. soʻmni (jami hajmiga nisbatan ulushi 6,0 %), ta'lim sohasidagi xizmatlar 59,8 mlrd. soʻmni (jami hajmiga nisbatan ulushi 3,6 %) tashkil etdi.

Mamlakatimizda amalga oshirilayotgan bozor munosabatlari, shuningdek, ijtimoiy-iqtisodiy islohotlarning rivojlanishi sharoitida xizmatlar sohasida sezilarli oʻzgarishlar roʻy bermoqda.

Dastlabki ma'lumotlar

Iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha ishlab chiqarilgan xizmatlarning asosiy ko'rsatkichlari

(2020- yil yanvar-iyul oylarida)

	Hajmi, mlrd. so'm	O'tgan yilga nisbatan o'sish sur'ati, % da
Xizmatlar - jami	**1675,5**	**102,6**
shu jumladan:		
Aloqa va axborotlashtirish xizmatlari	100,9	113,9
Moliyaviy xizmatlar	523,2	145,6
Transport xizmatlari	266,5	96,2
shu jumladan: avtotransport xizmatlari	*251,6*	*97,3*
Yashash va ovqatlanish xizmatlari	39,6	82,6
Savdo xizmatlari	436,0	83,0
Ko'chmas mulk bilan bog'liq xizmatlar	37,9	90,7
Ta'lim sohasidagi xizmatlar	59,8	98,1
Sog'liqni saqlash sohasidagi xizmatlar	28,1	97,0
Ijara xizmatlari	29,5	82,8
Kompyuter va maishiy tovarlarni ta'mirlash bo'yicha xizmatlar	40,4	90,4
Shaxsiy xizmatlar	35,9	86,0
Me'morchilik, muhandislik izlanishlari, texnik sinovlar va tahlil sohasidagi xizmatlar	30,6	87,3
Boshqa xizmatlar	47,1	80,4

Iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha ko‘rsatilgan bozor xizmatlarining jamiga nisbatan ulushi, % da

(2020- yil yanvar-iyul oylarida)

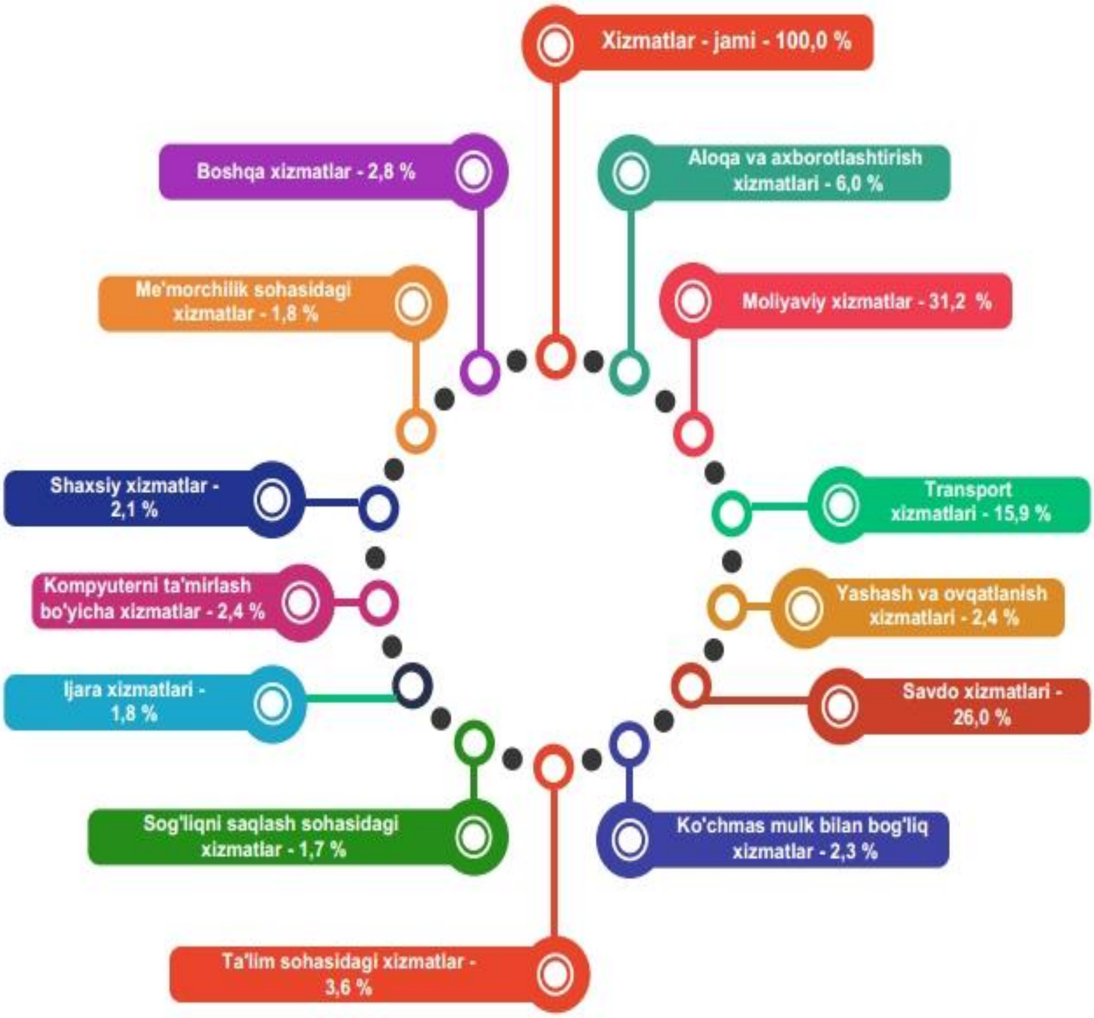

Eng yuqori ulush moliyaviy xizmatlar (31,2 %), savdo xizmatlari (26,0 %), transport xizmatlari (15,9 %), shuningdek, aloqa va axborotlashtirish xizmatlarida (6,0 %) qayd etildi.

Nisbatan yuqori bo‘lmagan ulush sog‘liqni saqlash sohasidagi xizmatlar (1,7%), Ijara xizmatlari (1,8 %), yashash va ovqatlanish xizmatlari (2,4 %) va shaxsiy xizmatlarda (2,1 %) kuzatildi.

Dastlabki ma'lumotlar

Har bir mamlakatning iqtisodiy hayotida muhim o'rin tutuvchi savdo sohasi ishlab chiqarish va iste'mol o'rtasidagi aloqani ta'minlaydi, shuningdek, tovarlarni ishlab chiqarish hajmi va tarkibiga, ularning turlarini yaxshilanishiga va sifatini oshishiga sezilarli ta'sir ko'rsatadi.

Savdo – bu tovarlarning aylanishini, ularning ishlab chiqarish sohasidan iste'mol sohasiga o'tishini ta'minlaydigan iqtisodiyot sohasidir. Ma'lum bir davlat ichida savdo tovarlarini zarur iste'molchiga yetkazib berish vazifasini bajaradi. U ulgurji va chakana savdoga bo'linadi.

2020- yil yanvar-iyul oylarida ko'rsatilgan bozor xizmatlari umumiy hajmidagi savdo xizmatlarining ulushi 26,0 % ni tashkil etib, bu 436,0 mlrd. so'mga teng bo'ldi.

Savdo xizmatlari tarkibi, % da
(2020- yil yanvar-iyul oylarida)

Joriy davrda chakana savdo xizmatlari ulushi umumiy savdo xizmatlari hajmining qariyb to'rtdan uch qismiga aniqrog'i 67,4 % ga to'g'ri keladi.

Ulgurji savdo xizmatlarining ulushi (avtomobillar va mototsikllar savdosidan tashqari) 26,7 % ga yetdi.

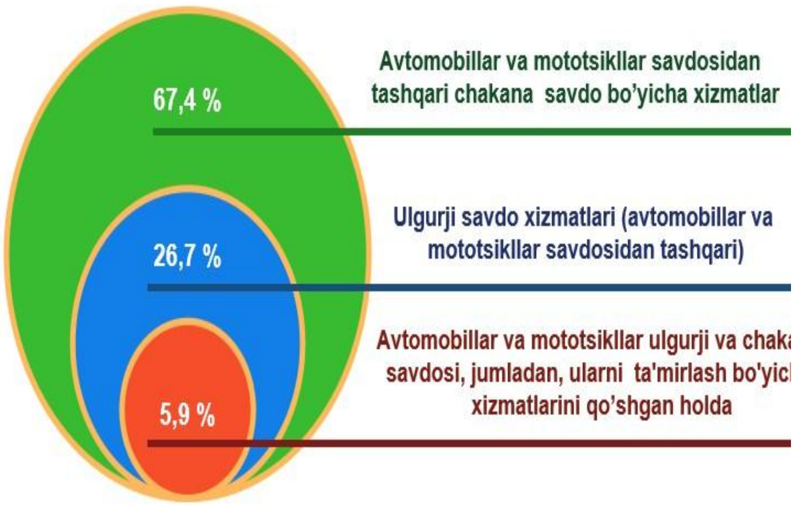

Dastlabki ma'lumotlar

Avtomobillar va mototsikllarning ulgurji va chakana savdosi bo'yicha xizmatlar, jumladan, avtomobillar va mototsikllarni ta'mirlash bo'yicha xizmatlarni qo'shgan holda, savdo xizmatlarining umumiy hajmidagi ulushi 5,9 % ni tashkil etdi.

Moliyaviy xizmatlar – bu xizmatlarga banklarning moliyaviy vositachilik xizmatlari (moliyaviy lizing, kredit berish), shu jumladan, masofaviy bank xizmatlari (Internet-banking, mobil-banking), investitsiya fondlari va boshqa moliyaviy tashkilotlarning moliyaviy vositachiligi, moliya bozorlari (fond va valyuta birjalari) faoliyatining yordamchi moliyaviy vositachilik xizmatlari va boshqa moliyaviy xizmatlar kiradi.

Moliyaviy xizmatlar
(2020- yil yanvar-iyul oylarida)

2020- yil yanvar-iyul oylarida moliyaviy xizmatlar hajmi 523,2 mlrd. so'mga teng bo'lib, o'tgan yilning mos davriga nisbatan 181,6 mlrd. so'mga oshdi. Moliyaviy xizmatlarning o'sishi 45,6 % ni tashkil etdi.

Dastlabki ma'lumotlar

Zamonaviy bank xizmatlarini taqdim etish uchun shart-sharoitlar yaratishda, innovatsion bank texnologiyalarining joriy etilishi orqali chakana xizmatlarni ko'rsatishga ixtisoslashgan "raqamli" banklar va ularning bo'linmalari faoliyatini tashkil etish, masofadan turib bank xizmatlarini takomillashtirish va to'lov tizimini yanada rivojlantirish, moliyaviy xizmatlarning jadal rivojlanishiga xizmat qilmoqda.

Moliyaviy xizmatlar tarkibi, % da
(2020- yil yanvar-iyul oylarida)

Moliyaviy xizmatlar umumiy hajmida sug'urta va nafaqa ta'minoti bo'yicha xizmatlardan tashqari moliyaviy xizmatlarning ulushi 94,8 % ni tashkil etadi. Joriy davrda sug'urta xizmatlarining ulushi 4,0 % oralig'ida qayd etildi.

Moliyaviy va sug'urtalash xizmatlariga nisbatan yordamchi xizmatlarning umumiy moliyaviy xizmatlar hajmidagi ulushi yuqori ko'rsatkichga ega emas va u 1,2 % ni tashkil etadi.

Moliyaviy xizmatlar hajmi – moliyaviy vositachilik hisobidan olingan foizli daromadlar hajmi (xizmatlar uchun belgilangan to'lovlar miqdorida), shuningdek, moliya muassasasi tomonidan ssuda berish yoki depozitni saqlash bo'yicha xizmatlari uchun to'lanadigan haq hisobiga ko'ra olinadi.

Dastlabki ma'lumotlar

Ma'lumki, fuqarolarni sifatli va arzon ta'lim bilan ta'minlash sezilarli darajada jamiyatning rivojlanishini va uning kelajagini belgilovchi vazifadir.

Mamlakatimizda bu soha nafaqat davlat siyosatining eng muhim va hal qiluvchi yo'nalishlaridan biri sifatida qaralibgina qolmay, balki ulkan yutuqlarni ham namoyish etmoqda.

Bugungi kunda o'quv jarayonining sifati va samaradorligini oshirishning muhim omili sifatida maktablarni zamonaviy laboratoriya uskunalari, kompyuter texnikasi, darsliklar va yangi avlod metodik materiallari bilan ta'minlashga alohida e'tibor qaratilmoqda.

Ta'lim sohasidagi xizmatlar

(2020- yil yanvar-iyul oylarida)

2020- yil yanvar-iyul oylarida ta'lim sohasidagi xizmatlar hajmi 59,8 mlrd. so'mga yetib, bozor xizmatlari umumiy hajmidagi ulushi 3,6 % ni tashkil etdi. O'tgan yilning mos davriga nisbatan o'sish sur'ati 98,1 % ni tashkil etdi.

Dastlabki ma'lumotlar

Bugun respublikaning barcha hududlarida ixtisoslashtirilgan ilmiy va amaliy tibbiyot markazlarida kardiologiya, jarrohlik, koʻz mikroxirurgiyasi, urologiya, terapiya va tibbiy reabilitatsiya, endokrinologiya, pulmonologiya va ftiziatriya, akusherlik va ginekologiya, pediatriya va boshqa sohalarda yuqori sifatli tibbiy xizmatlar koʻrsatilmoqda.

Sogʻliqni saqlash sohasidagi xizmatlar hajmi - bu sogʻliqni saqlash muassasalarining tibbiy va sanitariya xizmatlari, shuningdek, tashkilotlar va tibbiyot korxonalari, stomatologiya, fizioterapevtik, gomeopatik poliklinikalar, kosmetologiya klinikalari, giyohvand moddalarni iste'mol qiluvchilarni davolash ambulatoriyalari, tibbiy haydovchilar komissiyalari, laboratoriya va sanitariya-epidemiologiya profilidagi muassasalar tomonidan koʻrsatilgan bozor xizmatlarining qiymati.

Sogʻliqni saqlash sohasidagi xizmatlar

(2020- yil yanvar-iyul oylarida)

2020- yil yanvar-iyul oylarida sogʻliqni saqlash sohasidagi xizmatlarning hajmi 1,3 mlrd. soʻmga koʻpayib, 28,1 mlrd. soʻmga yetdi. Xizmatlar umumiy hajmida uning ulushi 1,7 % ni tashkil qildi.

Oʻtgan yilning shu davriga nisbatan oʻsish sur'ati 97,0 % ni tashkil etdi.

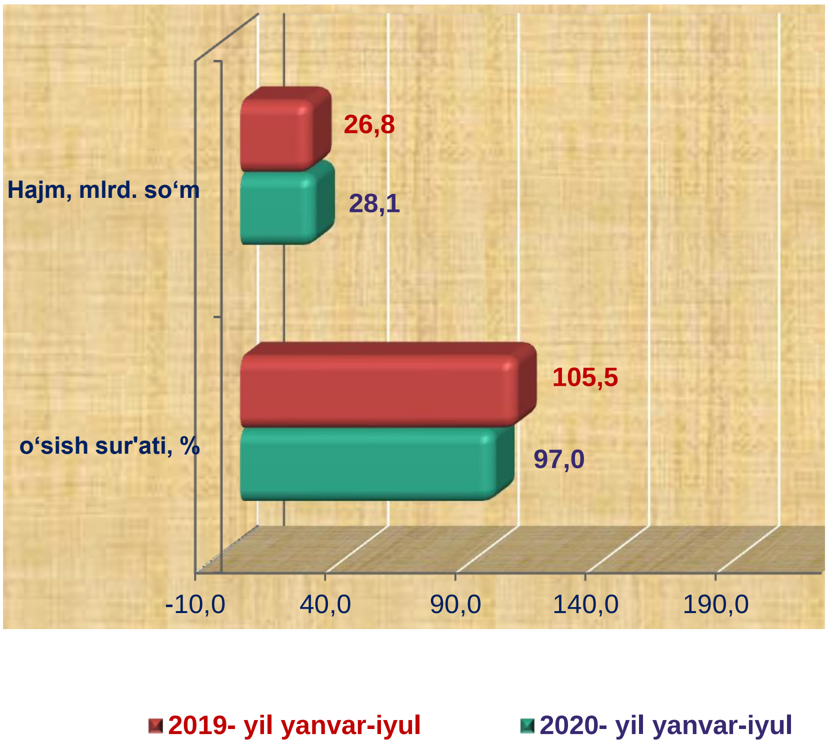

Dastlabki ma'lumotlar

Sirdaryo viloyatida aholi jon boshiga koʻrsatilgan bozor xizmatlari hajmining doimiy oʻsishi kuzatilmoqda. 2020- yil yanvar-iyul oylarida 1971,9 ming soʻmga teng boʻldi. Oʻtgan yilning shu davriga nisbatan 188,4 ming soʻmga oshdi va oʻsish sur'ati 100,7 % qayd etildi.

Aholi jon boshiga toʻgʻri kelgan eng kichik hajm Boyovut (415,1 ming soʻm), Sardoba (626,5 ming soʻm) va Xovos (618,3 ming soʻm) tumanlarida kuzatildi.

2019- yil yanvar-iyul oylariga nisbatan, 2020- yil yanvar-iyul oylarida aholi jon boshiga koʻrsatilgan bozor xizmatlarining eng yuqori oʻsish sur'atlari Guliston (114,7 %), Shirin (94,0 %) shaharlarida va Mirzaobod tumanida (93,3 %) va qayd etildi.

2020- yil yanvar-iyul oylarida tuman va shaharlar boʻyicha aholi jon boshiga koʻrsatkichlar

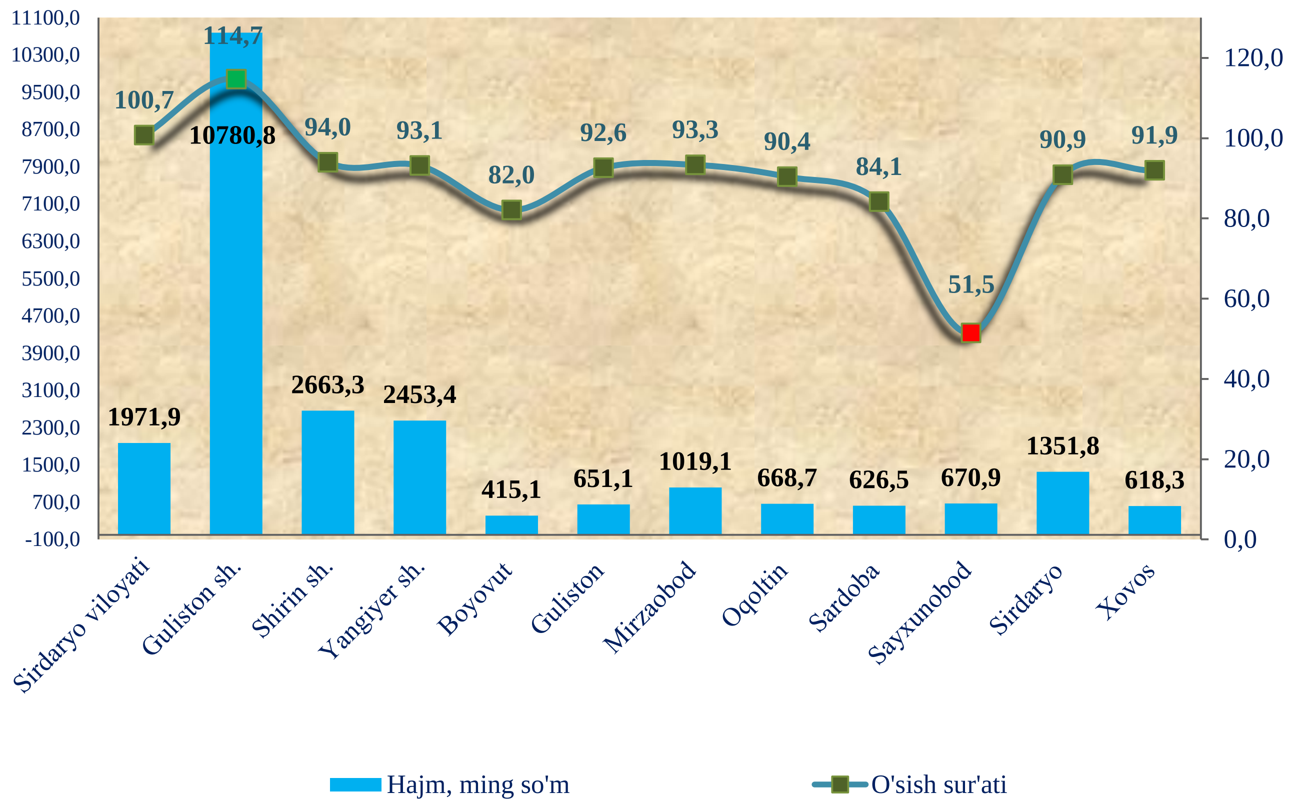

Kelajakda xizmatlar sohasini har tomonlama rivojlantirish, samarali bandlikni ta'minlash va aholi turmush darajasini oshirishning dolzarb masalasidir.

Xizmatlar sohasining rivojlanish darajasi aholining munosib hayot sifatini ta'minlash koʻrsatkichidir, chunki xizmatlar bozori rivojlanishiga ta'sir qiluvchi hal qiluvchi omil, aholining real daromadlari va turmush darajasining oʻsishi hisoblanadi.

Sirdaryo viloyati statistika boshqarmasi
Xizmatlar sohasi statistikasi boʻlimi
Tel: (67) 236-86-36